

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОГЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ
ВАЗИРЛИГИ**

**70910201 - «АКУШЕРЛИК ВА ГИНЕКОЛОГИЯ» мутахассислиги
МАЛАКА ТАЛАБЛАРИ**

Тошкент - 2021

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

Тиббиёт олий таълим муассасалари

ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Тиббиёт ва фармацевтика узлуксиз касбий таълим муассасаларо Мувофиқлаштирувчи кенгаш йигилишида маъқулланган.

2021 йил «16» август даги 4 - сонли баённома.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг 2021 йил “31” август даги 17-сонли буйруғининг 3 иловаси билан тасдиқланган

ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги

Мазкур Малака талаблари “Олий таълим давлат таълим стандарти. Асосий қоидалар”, “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий хужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси худудида Малака талабларини расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/п		бет
1.	<i>70910201 – Акушерлик ва гинекология магистратура мутахассислигининг умумий таснифи</i>	4
1.1	Кўлланиш соҳаси	4
1.1.1	<i>70910201 – Акушерлик ва гинекология магистратура мутахассислиги малака талабини қўлланилиши</i>	4
1.1.2.	Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари	4
1.2.	<i>70910201 – Акушерлик ва гинекология мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятлари тавсифи</i>	4
1.2.1.	<i>70910201 – Акушерлик ва гинекология мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг соҳалари</i>	4
1.2.2.	<i>70910201 – Акушерлик ва гинекология мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг объектлари</i>	4
1.2.3.	<i>70910201 – Акушерлик ва гинекология мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг турлари</i>	5
1.2.4.	<i>70910201 – Акушерлик ва гинекология мутахассислиги бўйича магистрлар касбий вазифалари</i>	5
2.	<i>70910201 – Акушерлик ва гинекология таълим мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар</i>	6
2.1	Умумий компетенциялар	6
2.2.	Касбий компетенциялар.....	7
	Библиографик маълумотлар	9
	Келишув вараги.....	10

1. 70910201 – Акушерлик ва гинекология магистратура мутахассислигининг умумий таснифи

70910201 – Акушерлик ва гинекология магистратура мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрловчи олий таълимнинг дастури амалга оширилади. Мутахассислик бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Магистратура дастурининг меъёрий муддати 3 йил.

1.1. Кўлланиш соҳаси

1.1.1. 70910201 – Акушерлик ва гинекология магистратура мутахассислиги малака талабини қўлланилиши.

Малака талаби **70910201 – Акушерлик ва гинекология** магистратура мутахассислиги бўйича магистр тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур магистратура мутахассислиги бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютуқларини ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва модул дастурларини сифатли ишлаб чиқиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул – олий таълим муассасаларининг профессор-ўқитувчилари;
- магистратура мутахассисларининг ўқув режа ва модул дастурларини ўзлаштириш бўйича ўқув-тарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талabalari;
- ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари);
- битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;
- олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи органлар;
- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли Давлат органлари;
- магистратура мутахассислигини ихтиёрий танлаш хукуқига эга бўлган бакалаврлар ва бошқа манфаатдорлар.

1.2. 70910201 – Акушерлик ва гинекология мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг таснифи

1.2.1. 70910201 – Акушерлик ва гинекология мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг соҳалари:

70910201 – Акушерлик ва гинекология магистратура мутахассислиги – Олий ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълим тизими, малака ошириш, қайта тайёрлаш муассасаларида мутахассисликка оид фанларни ўқитиши;

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва тармоқ илмий-тадқиқот институтлари, Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги, вилоятлар соғлиқни сақлаш бошқармалари, илмий-тадқиқот марказлари, давлат бошқаруви органлари, соғлиқни сақлаш тизимидағи даволаш ва профилактика муассасаларини ўз ичига олади.

1.2.2. 70910201 – Акушерлик ва гинекология мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг обьектлари:

- олий таълим, қайта тайёрлаш ва малака ошириш, професионал таълим муассасаларида педагогик фаолият;
- Фанлар академияси ва тармоқ илмий тадқиқот институтлари ва марказларида ҳамда олий таълим муассасаларида илмий тадқиқот қаолияти ва жараёнлар;

- соғлиқни сақлаш тизимидағи жараёнлар, соғлиқни сақлаш тизимига тегишли дастурлар, стандартлар, илмий мақолалар, тезислар, илмий-тадқықот ишлари, мөһөрий хұжатлар, маълумотномалар, хисоботлар;
- тиббиёт асбоб-ускуналари, дори воситалари, муолажалар, ресурслар, воситалар, усул ва услублар мажмуаси;
- жамият, ахоли, оила, беморлар, тиббий ёрдамга мухтож қариялар, катталар ва болалар, аёллар ва эркаклар;
- соғлиқни сақлаш тизимидағи даволаш ва профилактика бүйича давлат ва хусусий муассасалар, вилоят, шаҳар, туман даволаш-профилактика муассасалари раҳбарлари ва масъул шахслар;
- илмий-тадқықот ва илмий-ишлаб чиқариш муассасалари ва ташкилотлари, тиббий ёрдам хизматларига эга бўлган хусусийлиги исталган шаклда бўлган ишлаб чиқариш бирлашмаларида амалга ошириладиган чора-тадбирлар;
- илмий тадқықот жараёни;
- ўқув жараёни.

1.2.3. 70910201-Ақушерлик ва гинекология мутахассислиги бүйича магистрлар касбий фаолиятининг турлари:

- илмий-тадқықот фаолияти;
- даволаш ва профилактика фаолияти;
- тиббий-ижтимоий фаолияти;
- ташкилий-бошқарув фаолияти;
- олий, малака ошириши ва қайта тайёрлаш таълим муассасаларида илмий-педагогик ҳамда ўрта маҳсус, касб-хунар таълими муассасаларида педагогик фаолият (ўрнатилган тартибда);
- консалтинг хизмати фаолиятини ўз ичига олади.

Мутахассислик бүйича тайёрланган магистрлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манбаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. 70910201-Ақушерлик ва гинекология мутахассислиги бүйича магистрлар касбий вазифалари:

70910201-Ақушерлик ва гинекология мутахассислиги бүйича Миллий малака рамкасининг 7-малака даражаси ҳамда бакалавр касбий фаолиятларининг соҳалари, обьектлари ва турларига мувофиқ магистратура битирувчиси қуйидаги касбий вазифаларни бажаришга қодир бўлиши лозим:

Илмий-тадқықот фаолиятида:

- илмий-тадқықотларни ўтказиш, янги илмий ҳамда амалий натижаларни олиш, олинган натижаларни таҳлил қилиш ва амалиётга тадбиқ қилиш;
- ёчилаётган илмий муаммолар ва топшириқларининг концептуал ва назарий моделларини ишлаб чиқиши.

Даволаш ва профилактик фаолиятида:

- хомиладорларда патологик холатларни ва аёлларда гинекологик касалликларини аниқлаш ва (кам инвазияли усуулларни қўшиб) даволаш;
- тезкор ёрдам кўрсатиш учун зарур бўлган тўла ҳажмдаги кўнукмага эга бўлган юқори малакали мутахассис-акушер-гинеколог сифатида мустақил амалий фаолият кўрсатиш;
- ахоли орасида соғлом турмуш тарзини тарғибот қилиши;
- кенг тарқалган хомиладорлар патологияларини ва гинекологик касалликларни камайтириш учун профилактик тадбирларни амалга ошириш.

Ташкилий-бошқарув фаолиятда:

- соғлиқни сақлаш тизимида тиббий жамоаларни бошқаришни илмий ва амалий асосда ташкил қила билиши;

- ахборот ва замонавий педагогик технологияларни эгаллаган бўлиши;
- узлуксиз таълим муассасаларида ўқув жараёнини ташкил этиш ва ўтказилишига кўмаклашиш (ўқув персонали), тадқиқотларда иштирок этиш, маълумотларни тўплаш, умумлаштириш ва таҳлил этиш, умумий ўрта, ўрта маҳсус, касб-хунар ҳамда олий таълим муассасаларида ўқув машғулотларини ўтиш, замонавий педагогик ва ахборот технологияларни эгаллаш ва тадбиқ этиш бўйича гурӯҳларни бошқариш.

Тиббий-ижтимоий фаолиятида:

оила ва алоҳида аҳоли гурӯҳлари ўртасида инсон саломатлигига таъсир қилувчи ижтимоий-гигиеник, ижтимоий-психологик омилларни аниқлаши ва хавф омилларини бартараф қилиш.

Олий, малака ошириш ва қайта тайёрлаш таълим муассасаларда илмий-педагогик ҳамда ўрта маҳсус, касб-хунар таълими муассасаларида педагогик фаолиятда (ўрнатилган тартибда):

- олий ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълими тизимининг таълим муассасаларида мутахассисликка оид тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари бўйича назарий ва амалий машғулотларни ўтказиш, жумладан ўқув устахоналарида ўтказиш;
- ўқув фанларини ўқитиши услубиётини эгаллаши;
- замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб ноанъанавий ўқув машғулотларини ўтказиш;
- ўқитилаётган фанлар бўйича дарсларни ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-услубий ҳужжатларни тузиш, тайёрлаш ва расмийлаштириш;
- ўқитилаётган фан бўйича машғулотларни ўтказиш учун ўқитишининг техник воситаларидан фойдаланиш;
- мустақил таълим ва ижодий қидирав натижасида ўқитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги услублар, воситалар ва шакллар тизимида ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориш;
- электрон (e-learning) ва мобил (m-learning) ўқитиши учун ўқув-услубий мажмуаларни ишлаб чиқиш;
- узлуксиз таълим тизимининг Давлат таълим стандартлари, Давлат талаблари ва бошқа ўқув-меъёрий ҳужжатларни ишлаб чиқиш.

Консалтинг хизмати фаолиятида:

- мутахассисликлар бўйича соғлиқни сақлаш тизимлари соҳасида мавжуд ҳолатнинг аналитик шарҳини ишлаб чиқиш.

2. 70910201 – Акушерлик ва гинекология таълим мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- илмий дунёқарашга доир билимлар тизимини эгаллаган бўлиши, умумметодологик фанлар асосини, давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши;
- ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қилиш;
- миллий маънавий ва умуминсоний қадриятлар бўйича ўз нуқтай назарини оғзаки ва ёзма баён этиши, миллий ғоянинг назарий асосларни англашган ҳолда “Озод ва обод ватан, эркин ва фаровон ҳаёт қуриш” бош ғоясининг моҳиятини ҳамда унинг асосий ғоялар билан мутаносиблиги ва фарқини билиши;
- табиат ва жамиятда юз бераётган жараён ва ҳодисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, инсоннинг маънавий қиёфаси ҳақида билимларга эга бўлиши, улардан ҳаётда ва касбий фаолиятида ҳамда замонавий илмий-тадқиқотларда фойдалана олиши;
- шахснинг инсон, жамият, атроф муҳитга бўлган муносабатини тартибга солувчи хукуқий ва ахлоқий меъёrlарни касбий фаолиятида қўллай олиши;

- янги билимларни мустақил ўзлаштира олиши, такомиллаштириши ва ўз меҳнатини илмий асосда ташкил қила билиши;
- ўзининг индивидуал билимларига таянгани ҳолда ижтимоий ва шахсий аҳамиятга эга бўлган муаммоларни тушуниши ва уларни таҳлил қилиши;
- ўз фаолиятида меъёрий-хуқуқий хужжатлардан фойдалана билиши;
- фикрлаш маданияти, муайян тафаккур услугуга, оғзаки ва ёзма нутқини аниқ баён қилиш;
- ўзлаштирилган билимларни ижодий танқидий кўриб чиқиши ва таҳлил қилиши, улардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;
- илмий фаолияти натижаларини хис қилишга йўналтирилган ижтимоий масъулият шаклланган бўлиши;
- касбий фаолиятда ўзлаштирган фанларнинг асосий қонунларидан фойдаланиши, услубларни таснифлаши, методологик тамойиллардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;
- хорижий тиллардан бирини илмий мулоқот ва касбий малака алмасиш воситаси сифатида эгаллаган бўлиши;
- ахборотни тўплаш, сақлаш, уларга ишлов бериш ва улардан фойдаланиш усувларини эгаллаши;
- ўзининг касбий фаолиятида асосли мустақил қарорлар қабул қила билиши;
- ахборот, билим, маълумотни бир-биридан фарқлаш малакасига эга бўлиши, ахборот технологияларидан фойдалана олиши;
- бугунги ахборотлашган жамият шароитида ахборот технологияларининг моҳияти ва аҳамиятини тушуниш, ахборот хуружи хавфи ва таҳдидларни англаш, ахборот хавфсизлигининг асосий талабларига риоя қилиш;
- интернет тармоғидан ахборотларни олиш, сақлаш, қайта ишлашнинг асосий усувлари ва воситаларига эга бўлиши, ахборотни бошқариш воситаси сифатида компьютер билан ишлаш;
- педагогик фаолиятида ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиши;
- таълим сифати ва самарадорлигини оширишга инновацион ёндашув шаклланган бўлиши;
- илмий фаолияти натижалари бўйича давлат ва хорижда эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаши;
- давлат, подавлат ва нотижорат ташкилотлари томонидан эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаш малакаларига эга бўлиши лозим.

2.2. Касбий компетенциялар:

- ҳомиладор аёлларда патологик ҳолатларни, соматик ва гинекологик касалликларни аниқлаш ва замонавий усувлардан фойдаланган ҳолда даволаш;
- тезкор ёрдам кўрсатиш учун зарур бўлган тўла ҳажмдаги кўнукмага эга бўлган юқори малакали мутахассис-акушер-гинеколог сифатида мустақил амалий фаолият кўрсатиш;
- ҳомиладор аёлларда патологик ҳолатларда ва гинекологик касалликларда тез тиббий ёрдам кўрсатиш учун зарур бўлган тўла ҳажмдаги кўнукмага эга бўлган юқори малакали мутахассис сифатида мустақил амалий фаолият кўрсатиш қобилиятига эга бўлиши
- аҳоли орасида соғлом турмуш тарзини тарғибот қилиши;
- акушерлик патологиялар ва гинекологик касалликларни камайтириш учун профилактик тадбирларни амалга ошириш қобилияtlарига эга бўлиши лозим.
- оила ва алоҳида аҳоли гуруҳлари ўртасида инсон саломатлигига таъсир қилувчи ижтимоий-гигиеник, ижтимоий-психологик омилларни аниқлаши ва хавф омилларини бартараф қилиш билиши;

- олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимининг таълим муассасаларида мутахассисликка оид тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўкув модуллари бўйича назарий, амалий ва лаборатория машғулотларини, жумладан ўкув устахоналарида ўтказиш;
- ўкув модулларини ўқитиши методикасини эгаллаши кўникмаларига эга бўлиши;
- замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб ноанъанавий ўкув машғулотларини ўтказишни билиши;
- ўқитилаётган модуллар бўйича дарсларни ўтказиш учун зарур бўлган ўкув-методик хужжатларни тузиш, тайёрлаш ва расмийлаштиришни амалиётга тадбиқ этишни билиши;
- ўқитилаётган модул бўйича машғулотларни ўтказиш учун ўқитишининг техник воситаларидан фойдаланишни билиши;
- мустақил таълим ва ижодий қидирув натижасида ўқитилаётган модул ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги методлар, воситалар ва бошқа соҳаларида ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориши;
- узлуксиз таълим тизимининг Давлат таълим стандартлари, малака талаблари ва бошқа ўкув-меъёрий хужжатларни ишлаб чиқишни билиши;
- мутахассислик бўйича соғлиқни сақлаш тизими соҳасида мавжуд ҳолатларнинг аналитик шарҳларини ишлаб чиқиш қобилиятига эга бўлиши лозим.
 - соғлиқни сақлаш тизимида тиббий жамоаларни бошқаришни илмий ва амалий асосда ташкил қила билиши;
 - ҳамкаслар, ҳамширалар ва кичик тиббий ходимлар, беморлар ва уларнинг қариндошлар билан мулоқотда тиббий фаолиятнинг ахлоқий ва деонтологик жиҳатларига риоя қилиш;
 - индивидуал реабилитация маршрутини тузишни билиш;
- реабилитация жараёнида bemorning ўзгарувчан эҳтиёжларини баҳолаш, прогноз қилиш ва мониторинг қилиш, реабилитация хизматларини етказиб берувчилар ва истеъмолчилар ўртасида самарали ҳамкорликни ташкил этиш, реабилитация инфра тузилмаси ва ундан реабилитация мақсадларида фойдаланиш имкониятини билиш, реабилитация дастурларининг самарадорлиги ва сифатини назорат қилиш.
 - ахборот ва замонавий педагогик технологияларни эгаллаган бўлиши;
 - узлуксиз таълим муассасаларида ўкув жараёнини ташкил этиш ва ўтказилишига кўмаклашиш (ўкув персонали), тадқиқотларда иштирок этиш, маълумотларни тўплаш, умумлаштириш ва таҳлил этиш, умумий ўрта, ўрта махсус, касб-хунар ҳамда олий таълим муассасаларида ўкув машғулотларини ўтиш, замонавий педагогик ва ахборот технологияларни эгаллаш ва тадбиқ этиш бўйича гуруҳларни бошқариш қобилияtlарига эга бўлиши лозим.
 - илмий-тадқиқотларни ўтказиш ва янги илмий ҳамда амалий натижаларни олиш;
 - ечилаётган илмий муаммолар ва топширикларнинг концептуал ва назарий моделларини ишлаб чиқишни билиши.

Библиографик маълумотлар

УДК: 002:651.1/7

Гурӯҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таяинч сўзлар:

Касбий фаолият тури, компетенция, модул, таълим йўналиши, касбий фаолият обьекти, касбий фаолият соҳаси, магистратура мутахасислигининг асосий таълим дастури профиль, ўқиб-ўрганиш натижалари, ўқув цикли, тиббий билим, соғлиқни сақлаш тизими, акушерлик, гинекология, клиника, лаборатор ташхислаш усуллари, амалий кўнкималар, касалликлар, даволаш муассасалари, этиология, патогенез, профилактика, даволаш усуллари, диагностика.